
Od Redakcji

Studia Theologica Varsaviensia 42/1, 7-9

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

Teologia ze swej natury nie jest nauką opisową, a jej metoda ma niewiele wspólnego z zapisem kronikarskim. Niemniej nawet tak czcigodna dyscyplina nie może całkowicie uwolnić się od „tu i teraz” konkretnej ludzkiej egzystencji. Tę zaś, w bieżącym półroczu znaczy wejście nowych państw do struktur zjednoczonej Europy. Jan Paweł II w adhortacji *Ecclesia in Europa* zwracając uwagę na wyzwania i znaki nadziei dla Kościoła w Europie wskazał na dwa szczególne zagrożenia. Z jednej strony przestrzegł przed *utrata pamięci i dziedzictwa chrześcijańskiego*, z drugiej wskazał na zjawisko *łęku przed przyszłością* jako konsekwencję nie dostrzegania pierwszego (por. *Ecclesia in Europa*, nr 7). Teksty bieżącego numeru nie traktują o Europie wprost, ale starają się łączyć szacunek dla dziedzictwa i tradycji z pełnym nadziei spojrzeniem w przyszłość, zarówno Kościoła jak i Europy.

Obecny numer pisma otwiera wspomnienie Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, ks. prof. dr. hab. Romana Bartnickiego, o zmarłym niedawno ks. prof. dr. hab. Tadeuszu Gogolewskim (1921-2003), wieloletnim wykładowcy i kierowniku Katedry Apologetyki i Katedry Teorii Apologetyki w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, członku redakcji i redaktorze naczelnym „*Studia Theologica Varsaviensia*” (1975-1979), cenionym naukowcu i jednym z filarów ówczesnej Akademii.

W partię zawierającą rozprawy i artykuły wprowadza studium poświęcone myśli św. Tomasa z Akwinu zawartej w *Komentarzach do Listów św. Pawła Apostoła*, w których Akwinata odpiera herezje antytrynitarnie. Komentarze te stanowią przykład zrównoważonej syntezy między Pismem Świętym, tradycją Ojców Kościoła i spekulacją teologiczną (ks. Wiesław Dąbrowski). Kolejny tekst ukazuje obraz Kościoła jako *communio*, której podstawą jest we-

wnątrztrynitarna komunია Ojca, Syna i Ducha Świętego, stanowiąca jedną z najbardziej nośnych idei eklezjologicznych Soboru Watykańskiego II (ks. Marek Jagodziński). Problem fenomenologii wiary i kultury znalazł swoje odbicie w kolejnym proponowanym artykule. Autor przedstawia tu zarówno myśl katolicką, jak i protestancką. Przywołani przez niego myśliciele, wychodząc od odmiennych założeń filozoficznych i teologicznych, proponują różne sposoby rozwiązania tej kwestii (ks. Andrzej Kobyliński). Ostatni artykuł dotyczy pytania o charakter moralności budowanej pod presją procesów globalizacyjnych i znaczenie hermeneutyki w dobie przemian. Zjawisko globalizacji pokazuje, że miejsce społeczne staje się jednocześnie miejscem moralnym *par excellence* (Jarosław A. Sobkowiak MIC).

Dział materiałów i sprawozdań otwiera tłumaczenie łacińskiego przekładu piątej księgi *Objawień Niebieskich* św. Brygidy Szwedzkiej, dokonane przez Emilię Gutowską i Adama Piotrowskiego. Dzieło to w połowie XV wieku stanowiło jedną z najczęściej kopiowanych książek w Europie. Kolejny materiał dotyczy analizy literackiej tekstów Pisma Świętego. Autor zestawia intertekstualność z innymi, bardziej znanymi metodami interpretacji tekstów biblijnych, a także podaje kilka przykładów zastosowania tej metody (Stanisław Wypych CM). Problematyka liturgiczna znalazła swoje miejsce w kolejnym zamieszczonym tekście. Autor w sposób szczegółowy przedstawił historię i wieloraką funkcję tabernakulum w Kościele, poczynając od symboliki w Starym Testamencie, poprzez dzieje tabernakulum w Kościele, jego formy, usytuowanie, a skończywszy na przeznaczeniu Eucharystii w tabernakulum (ks. Jan Deyk).

W część recenzji wprowadza problematyka biblijna. Dotyczy ona zagadnienia przymierza w Starym Testamencie (Julian Warzech a SAC) a także słownikowego ujęcia antropologii Nowego Testamentu (ks. M. Czajkowski). Kolejna recenzja przedstawia problematykę sakramentów w nawiązaniu do współczesnej sytuacji człowieka i przemian kulturowych (ks. Marek Jagodziński). Bp Andrzej F. Dziuba prezentuje recenzję dotyczącą psychologicznego aspektu sakramentu pokuty i pojednania, a następnie dwie pozycje związane z historią teologii moralnej. Pierwsza z nich dotyczy polskiej teologii moralnej po soborze watykańskim II, druga natomiast problemu wad i cnót w przepowiadaniu kaznodziejskim Samuela

Wysockiego. Ks. Maciej Ostrowski omawia materiały z sympozjum polskich pastoralistów (Nysa 8-9. 10. 2001). Ostatnia z zamieszczonych w tym numerze recenzji dotyka problematyki misyjnej i religioznawczej, a opiera się na rozprawie traktującej o inkulturacji chrześcijaństwa w Zambii (Stanisław Piłaszewicz).

Kronika Wydziału Teologicznego zamyka niniejszy numer pisma (ks. Ryszard Czekalski).